

Huvudman

Älvkarleby kommun
utbildningsnamnden@alvkarleby.se

Beslut

Datum 2024-07-04

Dnr SI 2023:8310

Sida 1 (5)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Rotskärsskolan F - 6 i Älvkarleby kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 6 mars 2024

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Älvkarleby kommun att senast onsdag den 30 oktober 2024 ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utredning om studiehandledning på modersmål. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen. Om Älvkarleby kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras. Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Älvkarleby kommun ska vidta följande åtgärder

Se till att de elever som bedömts vara i behov av studiehandledning på modersmålet ges sådan studiehandledning utifrån elevernas behov. Det innebär att huvudmannen ska använda befintlig personal, eller rekrytera personal, som har de språkkunskaper som behövs och i övrigt är lämpliga för att ge elever studiehandledning på kurmanji, dari och tigrinja. Huvudmannen ska i samband med redovisningen inkomma med en sammanställning över hur samtliga skolans elevers behov av studiehandledning på modersmål tillgodoses. Av sammanställningen ska framgå vilka elever som har behov av studiehandledning på modersmålet, vilka språk som behoven avser och hur elevernas behov av studiehandledning på modersmålet tillgodoses. (5 kap. 4 § skolförordningen [2011:185])

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd samt rektorns skyldighet att starta utredning av en elevs behov av särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen,

Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:8310) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2023 genomfört en tillsyn av Rotskärsskolan F-6 i Älvkarleby kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande studiehandledning på modersmålet, extra studietid, frånvaro, garantin för tidiga stödsatser, extra anpassningar och särskilt stöd, kränkande behandling samt utredning av ordningsstörande beteende.

Skolinspektionen har den 6 mars 2024 beslutat att förelägga Älvkarleby kommun att senast den 6 maj 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande studiehandledning på modersmålet och anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Älvkarleby kommun en anmärkning rörande rektorns skyldighet att starta utredning av en elevs behov av särskilt stöd. Älvkarleby kommun har fått svarstiden för att inkomma med redovisning av vidtagna åtgärder förlängd till den 28 juni 2024.

Älvkarleby kommun har den 25 juni 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Efter begäran om komplettering har ytterligare skriftliga uppgifter redovisats.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Älvkarleby kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 6 mars 2024 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i skolans arbete med att ge elever, som är i behov av det, studiehandledning på modersmålet.

Av huvudmannens skriftliga redovisning framkommer att en utredning av vilka elever som har behov av studiehandledning på modersmålet har genomförts. Det framgår av redovisningen vilka elever som har behovet och vilka språk som behoven avser.

Vidare framkommer att redan anställd personal på skolan ger studiehandledning på arabiska. Till hösten 2024 kan skolan även täcka behovet av studiehandledning på uiguriska med redan anställd personal. För språken kurmanji, dari och tigrinja har dock kartläggning av personalkompetenser inte skett ännu, men kommer att vara klart inför hösten 2024. Samarbete kan ske mellan vuxenutbildningen, bemanningen och mellan alla skolor i kommunen. De personalbehov som inte finns i kommunen kommer enligt huvudmannen att rekryteras.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan (5 kap. 4 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Älvkarleby kommun har följt föreläggandet i de delar som avser att utreda vilka elever som har behov av studiehandledning på modersmålet och vilka språk som behoven avser.

Skolinspektionen bedömer dock att Älvkarleby kommun inte ännu har tillgodosett elevernas behov av studiehandledning på modersmål avseende språken kurmanji, dari och tigrinja.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Älvkarleby kommuns verksamhet vid Rotskärsskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att tillgodose alla elevers behov av studiehandledning på modersmål. Det finns därför skäl att förelägga Älvkarleby kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Anmälan till rektor om behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 6 mars 2024 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i skolans arbete när det gällde att anmäla elevers behov av särskilt stöd.

Av huvudmannens skriftliga redovisning framkommer att skolans alla lärare samlandes vid ett arbetslagsmöte den 23 april 2024 för att informeras om kommunens "Barn- och elevhälsoplan". Särskilt fokus lades på skolans rutiner för när och hur personal ska anmäla till rektor att en elev kan vara i behov av särskilt stöd.

Vidare framkommer att de elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, riskerar att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas har identifierats. Det framgår av redovisningen vilka elever som avses och att rektorn har kännedom om vilka elever det gäller.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Rektorns skyldighet att starta utredning av en elevs behov av särskilt stöd**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

I beslut den 6 mars 2024 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i skolans arbete när det gällde utredning av en elevs behov av särskilt stöd.

Av huvudmannens skriftliga redovisning framkommer att utredning om behov av särskilt stöd för den eleven har startats och genomförts under vårterminen 2024.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Erik Almqvist.

Utredare Cecilia Winberg har varit föredragande i ärendet.